

A. Κείμενο :Θουκυδίδου, Περικλέους Επιτάφιος, κεφ. 41, σελ. 38.

ΚΕΙΜΕΝΟ ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ

Ευνελών τε λέγω τήν τε πᾶσαν πόλιν τῆς Ἑλλάδος παίδευσιν εἶναι καὶ καθ' ἕκαστον δοκεῖν ἂν μοι τὸν αὐτὸν ἄνδρα παρ' ἡμῶν ἐπὶ πλείστ' ἂν εἶδη καὶ μετὰ χαρίτων μάλιστ' ἂν εὐτραπέλως τὸ σῶμα αὐταρκες παρέχεσθαι. Καὶ ὡς οὐ λόγων ἐν τῷ παρόντι κόμπος τάδε μᾶλλον ἢ ἔργων ἐστὶν ἀλήθεια, αὐτὴ ἢ δύναμις τῆς πόλεως, ἢ ἀπὸ τῶνδε τῶν τρόπων ἐκτησάμεθα, σημαίνει. Μόνη γὰρ τῶν νῦν ἀκοῆς κρείστων ἐς πείραν ἔρχεται, καὶ μόνη οὔτε τῷ πολεμίῳ ἐπιελθόντι ἀγανάκτησιν ἔχει ὑφ' οἷον κακοπαθεῖ οὔτε τῷ ὑπηκόῳ κατάμεμψιν ὡς οὐχ ὑπ' ἀξίων ἄρχεται. Μετὰ μεγάλων δὲ σημείων καὶ οὐ δὴ τοὶ ἀμαρτυρόν γε τὴν δύναμιν παρασχόμενοι οἱ τῶν Ὀμήρου ἐπαινέτου οὔτε ὅστις ἔπεσιν μὲν τὸ αὐτίκα τέθειται τῶνδ' ἔργων τὴν ὑπόνοιαν ἢ ἀλήθεια βλάψει, ἀλλὰ πᾶσαν μὲν θάλασσαν καὶ γῆν ἐσβατόν τῇ ἡμετέρα τόλμῃ καταναγκάσαντες γενέσθαι, πανταχοῦ δὲ μνημεῖα κακῶν τε καγαθῶν αἶδια ζυγκατοκίσαντες, περὶ τοιαύτης οὖν πόλεως οἶδε τε γενναίως δίκαιοῦντες μὴ ἀφαιρεθῆναι αὐτὴν μαχόμενοι ἐτελεύτησαν, καὶ τῶν λειπομένων πάντα τινὰ ἐθέλιν ὑπὲρ αὐτῆς κάμνειν.

1. Από το κείμενο που σας δίνετε, να μεταφράσετε το απόσπασμα

«Ἐυνελών τε λέγω...ἄρχεται.»

ΜΟΝΑΔΕΣ 40

B. 1. Με βάση το παραπάνω κείμενο να απαντήσετε στις ακόλουθες ερωτήσεις:

- α. Ποια ήταν τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας του Αθηναίου πολίτη;**

ΜΟΝΑΔΕΣ 10

- β. «Πανταχοῦ δὲ μνημεῖα κακῶν τε καγαθῶν αἶδια ζυγκατοκίσαντες».**

Γιατί ο Περικλής αναφέρεται στο συγκεκριμένο χωρίο και στις αποτυχίες της Αθήνας;

copyright © 2005- 2006

ΜΟΝΑΔΕΣ 10

- γ. Στο μεταφρασμένο κείμενο που ακολουθεί (Θουκυδίδου, Περικλέους Επιτάφιος, κεφ. 35, σελ. 28), ο Περικλής εκφράζει τη**

δυσκολία του να πείσει το ακροατήριο του. Σε ποιες κατηγορίες χωρίζει τους ακροατές του ; Ποια στοιχεία χαρακτηρίζουν καθεμιά από τις κατηγορίες των ακροατών;

ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

«Οι περισσότεροι απ' όσους έχουν μιλήσει ως τώρα απ' αυτό το βήμα επαινούν τον νομοθέτη που συμπλήρωσε τη συνηθισμένη τελετή μ' αυτό το λόγο, με τη σκέψη ότι είναι ωραίο να εκφωνείται πάνω στον τάφο των νεκρών του πολέμου. Εγώ όμως θα ήμουν της γνώμης πως είναι αρκετό, για άνδρες που αποδείχτηκαν γενναίοι με έργα, με έργα να τους αποδίδονται τιμές, σαν κι αυτές που βλέπετε να συνοδεύουν αυτή την ταφή, κι όχι να κρέμεται η αναγνώριση του ηρωισμού πολλών από έναν άνδρα, που ο λόγος του μπορεί να είναι ωραίος, μπορεί και κατώτερος. Γιατί είναι δύσκολο να μιλήσει κανείς με επιτυχία, εκεί που με κόπο εξασφαλίζεται η εντύπωση ότι λέει την αλήθεια. Κι αυτό, γιατί ο ακροατής που ξέρει καλά τα γεγονότα και τ' ακούει με ευνοϊκή διάθεση, ίσως θα σχημάτιζε τη γνώμη ότι τα λεγόμενα είναι κάπως κατώτερα, σε σύγκριση μ' αυτά που και θέλει ν' ακούει και τα ξέρει καλά. Όμως, αυτός που δεν τα γνώρισε, θα σχημάτιζε την γνώμη πως πρόκειται για υπερβολές, επειδή νιώθει φθόνο, αν τυχόν ακούσει κάτι που ξεπερνά την δική του δύναμη. Γιατί μόνο ως εκείνο το σημείο ανέχεται ο άνθρωπος ν' ακούει επαινούς που λέγονται για τους άλλους, ως εκεί που κι ο καθείς πιστεύει ότι είναι ικανός να κατορθώσει κάτι απ' όσα άκουσε. Όμως, για καθετί που ξεπερνά τη δύναμη του, κυριεύεται απ' την πρώτη στιγμή από φθόνο, κι έτσι δεν δίνει πίστη. Αλλά, επειδή οι παλιότεροι δοκίμασαν στην πράξη το έθιμο κι έκριναν ότι έχει καλώς, έχω κι εγώ την υποχρέωση να συμμορφωθώ με τον νόμο και ν' ανταποκριθώ όσο γίνεται πιο πολύ στην επιθυμία και τις πεποιθήσεις του καθενός σας».

ΜΟΝΑΔΕΣ 10

Β2.α. Ποια τα είδη των Ρητορικών λόγων και σε ποιο από αυτά εντάσσεται ο *Επιτάφιος* του Περικλή;

ΜΟΝΑΔΕΣ 10

β. Να γράψετε από μια ομόρριζη λέξη της νέας ελληνικής γλώσσας, ουσιαστικό ή επίθετο, για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:

παίδευσιν, δοκείν, καταναγκάσαντες, λειπομένων, γενέσθαι.

ΜΟΝΑΔΕΣ 10

γ. Με ποιες λέξεις της αρχαίας ελληνικής από το πρωτότυπο κείμενο (κεφ. 41), συνδέονται ετυμολογικά οι ακόλουθες λέξεις της νέας ελληνικής:

εναρκτήριος, συναίρεση, ετικός, αποχή, αποτρεπτικός

ΜΟΝΑΔΕΣ 10